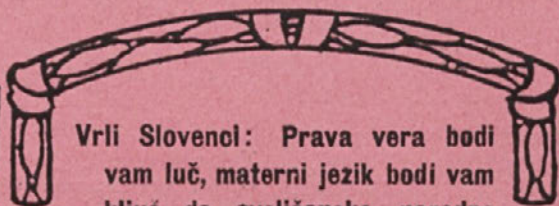

LETO XI.

ZVEZEK 15.

Vrli Slovenci! Prava vera bodi
vam luč, materni jezik bodi vam
ključ do zveličanske narodne
omike. A. M. Slomšek.

NAŠ DOM

GLASILO
SLOVENSKE MLADINE.

MARIBOR, 1911.

CIRILOVA TISKARNA.

Vsebina 15. zvezka:

	Stran		Stran
Pouk.		Ljutomer	237
Dobro berilo	225	Središče	237
Zabava:		Govorniške vaje:	
Veseli Martin	227	Telovadba	238
Novi upi	229	Govor pri ustanovitvi Dekliške zveze v	
Adriji	229	Marenbergu	238
Želja	229	Slike:	
Želja v tujini	229	Divji lovec	233
Bodočnost	229	Posavje	240
Na potujčeni zemlji	229	Drobtinice:	
Nageljčkom	230	Posavje	239
Razgled po svetu.	330		
Dekliški vrtec:		Dekleta naročite si pri S. K. S. Z.	
Zavedajmo se svojih dolžnosti	230	v Mariboru svoje deklinške znake!	
Slepa dekleta	231		
Dobra gospodinja	231	Listnica uredništva. Petrovče: Poslani	
Zdravila in vrt	232	dopis bi napravil morda zdražbo, rajši se med	
Društveni glasnik:		seboj vspodbujajte in dramite, potem pa nam	
Št. Jur ob južni žel.	233	poročajte, kako se gibljete. Smarje pri Jelšah:	
Galicija	233	Naznanite nam, kaj predstavlja poslana slika,	
Smarje	233	drugače je ne moremo priobčiti. — Ljubomira:	
Hoče	235	Pesem je po vsebini dobra, ampak nedosledna	
Zibika	235	je zunanja oblika: osmerci, deveterci, deseterci;	
Teharje	235	rimo imajo včasih vse štiri vrstice, včasih samo	
Sv. Lovrenc na Dr. p.	235	dve. Vrh tega gospodom včasih v javnosti niso	
Štajerski Slovenci in Slovenke na Trsatu	236	ljubi taki pokloni. Zatorej ohranite hvaležnost,	
Devica Marija v Puščavi	236	delujte naprej, nam pa ostanite zvesti!	
Zabukovje	236		
Polzela	237		

Naš Dom izhaja 1. in 15. vsakega meseca ter stane na leto 2 K, na pol leta 1 K, na četrto leta 50 h. — Uredništvo in upravništvo je v Cirilovi tiskarni, Koroške ulice 5, Maribor. — Sklep uredništva 29. julija 1911.

Knjižnica S. K. S. Z. v Mariboru, Koroška cesta št. 5, nudi svojim čitateljem najboljše spise slovenske književnosti. Odprta je ob četrtek od 4.—6. ure zvečer, in ob nedeljah od 8.—10. ure predpoldan. Prosimo pa, da cenjeni čitatelji tudi knjige redno vračajo, da prihranijo sebi in nam stroške opominjevanja.

„Slov. Kat. izobr. društvo Kres“ v Gradcu

se nahaja sedaj v hiši društva sv. Marte Prokopigasse 12. I. Najbližnji vhod je skozi obok na Herrengasse mimo Glockenspiel-Bazarje. Društveni prostori so odprti vsak večer. Katoliški Slovenci in Slovenke, pristopajte k temu edinemu »Kat. ljudskemu društvu v Gradcu.«

N A Š D O M

Štev. 15.

V Mariboru, 1. avgusta 1911.

XI. letnik.

Pouk.

Dobro berilo.

Ko so nekdanji Judje za časa Makabejcev začeli zmagovati, spomnili so se prijateljstva, katero jih je dolgo časa vezalo s Špartanci. To prijateljstvo so hoteli obnoviti. Pri obnovitvi tega prijateljstva so izrekli pomenljive besede, da hočejo obnoviti prejšnje prijateljstvo s Špartanci zato, da se jim ne bi preveč odtujili, nikakor pa ne zato, kakor da bi jih morda sedaj potrebovali v pomoč; zakaj „mi imamo v tolažbo svete knjige, ki se nahajajo v naših rokah.“ (I. Makab. 12, 9.) — Občudovanja vredne besede! Judje pripoznavajo, dasi ravno njihova zmaga nad sovražnikom še ni popolnoma zagotovljena, da nočejo pri svojih zavznikih iskati pomoči, ker črpajo potrebno srčnost in pogum zoper svoje tlačitelje iz svetih knjig. Toliko vpliva ima sveta knjiga!

Kar so takrat izrekli Judje o svojih svetih knjigah, isto velja približno o vsaki dobri knjigi; ta nudi človeku v nemirnih dnevih življenja čudovito veliko tolažbo in prijetno razvedrilo. Kako blagonosno more učinkovati dobra knjiga, tako pogubno deluje lahko slaba knjiga. Berilo ima neko skrivnostno moč, ki je shranjena v knjigah.

Skrivnost v črkah.

Kako skromna se nam dozdeva črka, ki jo gledamo v knjigi! Zdi se nam le kot mrtvo znamenje; toda črka ni mrtva, temveč ona spi. V njej tli namreč duh in življenje. Črke, sestavljene v besede in v stavke, so nekako telo, lupina, obleka, ki obdaja nevidno bitje: misel ali idejo. Če prečitaš besedo ter jo razumeš, tedaj se zbudi v njej speči duh ter razvije svoje čudotvorne sile. — Ta duh, ki se je prej skrival v črkini lupini, se sedaj naravnost obrne k tvojemu duhu, to je

k tvoji duši in njenim zmožnostim. Vzbuji v tvoji duši ravno isto, kar je on sam; vzbudi isto misel, isto idejo, isto predstavo. Kakor izgovorjena beseda ni prazen zvok, temveč ima tudi kakor živo telo duha v sebi — misel, katero izroči po sluhu tvoji duši, istotako dela tudi tiskana beseda s pomočjo očesa. Po črki sprejemaš tedaj misli drugih ljudi. Kar drugi v tisku (v knjigi) izgovorijo, rodi v tvoji duši odmev.

Je duh, ki govori k tebi iz knjige, dober, bo dober in koristen tudi njegov učinek, je duh slab, bo slab in poguben tudi njegov učinek. Kakor so tedaj dobri in slabi ljudje na svetu, tako najdeš tudi dobre in slabe umotvore, dobre in slabe spise in knjige; in branje takih spisov rodi dobre ali slabe sadove. Goba, namočena v čisto vodo, daje od sebe čisto vodo; namočena v grdo, kalno vodo, oddaja grdo vodo; dobra hrana krepi telo ter ga dela zdravega, pokvarjena hrana pa ga zastruplja ter ga naredi bolehavega.

Branje nenravnih in brezverskih knjig je — greh.

Kdo še dvomi, da je branje nenravnih knjig po nauku katoliške vere pregrešno? Kajti a), piše dekan Wetzel, škoduje ti, prijatelj moj, na vsak način, ali priznaš ali ne priznaš. Stari pregovor sovražnikov Kristusovih pravi: „Le lažite, nekaj vedno ostane.“ Ako prebiraš brezbožne spise, postaneš nekako zmeden, omahljiv in nestanovit v svojem verskem prepričanju; strup nepravnosti ti kaplja nepaženo v tvoje srce. Toda če mogoče ravno tebi ne bi škodovalo tako branje, kar je neverjetno, pa b), škoduje tvojim otrokom, tvoji družini ter zastrupi celo hišo. In če to ne, škoduje c), ker daješ drugim slab vzgled, in ako

hočeš vse to vtajiti, pa vendar tak list, tak časopis plačuješ, torej podpiraš s svojim denarjem zločin ljudskega zastrupljanja; ti plačuješ pisanje tistih člankov, ki zaničujejo Boga, tajijo Kristusa, zasramujejo cerkev; ti plačuješ napade na neumrljivost človeške duše, na Boga, na vse, kar je tebi sveto; ti si s svojim denarjem sokrivec, da se trga tisočim iz srca vera, upanje in večni blagor, da se zasramujejo papež, škofje, duhovniki in redovniki; da se šopiri nevera, vera pa se tepta in vničuje.

Zato je pisal resnico knezoškof sekovski, dr. Zverger: „Kdor plačuje slabe časopise s svojim denarjem, ta se vojskuje zoper svojo lastno cerkev.“

Nadškof Lachat piše v nekem pastirskem listu o dolžnostih starišev napram časopisju: „Brezverske liste (isto velja tudi o knjigah) s svojim denarjem podpirati in jih brez nujne potrebe iz navade čitati, je smrtni greh.“

— Pomisli, spoštovani bralec! Ali ni smrtni greh, plačati zavratnega moraleca, da naj umori kakega človeka? In ali ni tedaj smrtni greh, plačevati časopis, ki ima ostuden namen, ne samo ene, ne, ampak tisoč duš umoriti; ki ima satanski namen, tajiti in smešiti Jezusa Kristusa, blaženo devico Marijo, katoliško cerkev; ki si je stavil krvoločno nalogo, sejati med kršč. sobrati strupeno sovraštvo, prepire in preganjanja, okuževati nadepolno mladino?

Slabo časopisje je nesreča za narode.

Slabo časopisje ne škoduje samo posamezniku, ampak je škodovalo že celim deželam in narodom. Da je v 16. stoletju odpadlo toliko ljudi od vere, so povzročili večinoma slabi spisi. Ti so bili tudi vzrok grozovitosti francoske revolucije? Iz šol so izbacili krščanski nauk, iz sodnih dvoran in javnih prostorov so vrgli sv. razpela vun; po slabih brošurah se je razširilo brezverstvo in nenravnost. Končno so izginali redovnike z njih lastnine in vzeli katoličanom njih cerkve, celo na pokopališčih so prepovedali križe in

splohi krščanska znamenja. Kako pa je bilo vendar mogoče, da je tako daleč prišlo? Francoski katoličani so sicer darovali vsako leto velikanske svote v razne dobre namene, a eno so zane-marjali — katoliški tisek, časopisje, organizacijo in vpliv na javno življenje. Tako se je slabo časopisje vedno bolj razširjalo, nevera med moštvom je postajala vedno večja, ljudstvo se je izkvarilo, in naenkrat so imeli sovražniki tako moč, da lahko delajo postave, na podlagi katerih se je katoličanom lahko siloma vzelo, kar je bilo po pravici njihova lastnina. In ali ne more tudi pri nas v Avstriji do kaj takega priti, če se katoličani ne bodo bolj brigali za dober tisek? Kjer opeša vera in zamre pošteno krščansko življenje, izgine tudi domoljubje. Na Francoskem sedaj vse kljubuje in se norčuje iz domoljubja, to je sad slabega tiska in vzgoje brez Boga.

Velik je blagoslov dobrih knjig.

V knjigah gledamo pred seboj vesoljni svet z vsemi njegovimi lepotijami in z vsemi lepimi iznajdbami. Kamor nas nikoli ne ponese noga, knjiga nas popelje tje; pokaže nam v besedi in podobi vse to, česar v resničnosti ni nikoli gledalo naše oko.

Knjigo moramo vsekako prištevat i čudotvorom, ki jih je ustvarila človeška roka; knjiga je orjaški most, sezidan čez reko časa, po katerem prihajajo k nam živečim človeška bitja, ki so pred sto in tisoč leti umrla; knjiga je to-vorna ladja, ki nam privaža od blizu in daleč pridobitve človeškega duha; po knjigi se razgovarja modrijan z modrijanom; po knjigi govori izkušena starost k neizkušeni mladosti, k ot-rokom samim, če znajo brati.

Dobre knjige so Janeza Kolumbijana in Ignacija Lojolanskega zbudrile, da sta postala svetnika in velika dobrotnika človeštva. Sv. Justin, ki je živel v drugem stoletju po Kr., je bil sprva paganski učenjak. Ko je začel prebirati sv. pismo, se je izpreobrnil h krščanski veri, katero je neustrašeno branil v svojih spisih ter je za njo

žrtvoval kot mučenec tudi svoje življenje. V družini, v kateri se čitajo samo dobre knjige in dobri časniki, vlada goto čisto versko naziranje, strah božji, pravost, poštenost, mir in blagoslov božji. Knjige postanejo nekačjo udje družine, nje učitelji, svetovalci, vodniki in tolažniki starišem in otrokom, gospodarjem in poslom, sploh najboljše prijatelji.

Zgledi iz sedanjosti.

„Dobra gospodinja je tihi misijon,“ pravi neki pisatelj (Ludovik Donin). Ena edina dobra knjiga je izpreobrnila celo hišo, celo rodbino. Leta 1898. je živela na Dunaju neka obitelj, ki je bila od protiverskih hujskačev zapeljana in je nameravala odstopiti od katoliške vere. Znani pisatelj Domin je to zvedel ter poslal tej obitelji knjižico: „Meč katoliške vere“ s prošnjo, naj to knjižico preberejo, predno store ta žalostni korak. Zvečer zbere res hišni gospodar svoje okrog sebe. In ko so brošurico prečitali, vsklikne gospodar ves ginjen: O otroci, če je tako, potem pa ostanimo katoličani.“ In vsa obitelj stori, prelivajoč solze kesanja, trden sklep, da bodo v prihodnje kot verni kristjani živeli in umrli.

Neki župnik, ki je obenem sloveč in priljubljen pisatelj, pripoveduje sledeče: „Poznam gospoda, ki sva si po rodu zelo blizu (njegov oče). Ta je uradnik in je živel poprej kakor mnogi njegovega stanu, ne sicer brezversko, a vendar premalo krščansko. In prinesem nekoč v hišo kot darilo Laserjevo knjigo: „Naša ljuba gospa iz Lurda“, ter prosim gospoda, naj bi to knjižico vendar enkrat prečital. „Bom jo že bral,“ se je glasil kratek, malo obljubujoč odgovor. Bral jo je pa vendar, ker včasih ni mogel hitro zaspati; in

ko je začel enkrat čitati knjigo, gnala ga je radovednost naprej, da ni samo enkrat prebral knjižice, temveč takoj v drugič. Nekaj dni pozneje je šel na neko Marijino božjo pot in opravil tamkaj spoved. Potem si da v svoji hiši eno sobo osnažiti in lepo poslikati; v njej je postavil kapelico Lurške Matere božje, kamor zahaja vsak dan molit.“

Dušni pastir jetnišnice na Zgornjem Avstrijskem poroča v nekem časopisu, da je dal neki jetnici brati knjižico: „Reši svojo dušo.“ Ko je jetnica za nekaj časa vrnila knjižico, reče vsa objokana duhovniku: „Ako bi bila poprej to knjigo brala, ne bi bila sedaj tukaj.“

Nasvet.

Vzemi si k sreči, dragi bralec, tale nasvet: Ne naročuj si nobenih nekrščanskih, protiverskih časopisov; pa tudi na potovanju ali v gostilni ne beri takega časopisa; ti tudi ne boš nikdar opazil, da bi kak Bogu ali krščanstvu sovražen človek vzel kak katoliški časopis v roke, da bi ga čital, a še manj naročil. Isto odločnost moraš tudi ti kazati proti brezverskim listom. — Odstrani iz svoje hiše pogubonosne spise in knjige.

Boj je hud, a zmaga bo naša!

Vodje Kristusu sovražne armade so razglasili svoj bojni klic: „Mi moramo zatreti vero v katoliškem ljudstvu, uničiti obenem cerkev in krščanstvo.“ In patriarh (očak) teh brezvercev, Voltaire, je vedno navduševal svoje privržence: „Pišite in lažite, da postane ljudstvo v svoji veri zmedeno ter jo v teku časa popolnoma zavrže.“

Le lažite, ker nekaj le ostane, to je geslo Volterjevih učencev-liberalcev.

Zabava.

Veseli Martin.

To vam je bil vesel dečko, pa moder in priden. V šoli se je odlikoval pred vsemi učenci, vedel se je dostojno, učil se marljivo, prepeval lepe pesmi izborno, ker je imel dobro grlo. Vse

ga je ljubilo, doma in v šoli. Klicali so ga navadno „Veseli Martin“.

Šolska leta so kmalu minula. Martin je zrastel v krepkega mladeniča. Ostal je vedno vesel. Naučil se je igrati na citre in harmoniko. Zbiralo se

je okrog njega staro in mlado, zlasti so bili veseli krčmarji, kadar se je prikazal Martin s svojimi instrumenti. Vedeli so, da bo privabil mnogo pivcev. In niso se motili. Martin je znal s petjem in godbo privabiti ljudi, ki so obudovali veselega Martina, dajali pridno za pijačo, popivali in plesali v pozno noč. Večkrat je prišlo do izgredov, da so se fantje stepli. Med njimi je bil seveda „veseli Martin“. Preživel je več ur v oštariji kot doma, parkrat je moral tudi v ječo.

Veselo si je oddahnila vsa okolica, ko je odšel nekega dne Martin k vojakom. Očeta ni bilo več med živimi. Mati-vdova z malim premoženjem je preveč skrbela z denarjem za Martina. Tako tudi pri vojaki ni opustil prejšnjih navad.

V začetku so vojaški predstojniki ljubili Martina radi njegove spretnosti in pogumnosti. Pri nekem sovražnem napadu je rešil stotnika gotove smrti, pri tem pa postavil v nevarnost svoje lastno življenje.

Nagrajili so ga in povzdignili v vojaški službi. Ko se je izvedelo v domačem rojstnem kraju o tem junaškem dejanju, bili so vsi vzradoščeni in ne malo ponosni na svojega rojaka.

Žal, da to veselje ni trajalo dolgo. Zgodilo se je nekaj strašnega. — Martin je moral stražiti mejo proti sovražnikom. Toda, mesto da bi ostal na straži, zašel je v bližnjo klet, se opijanil in zaspal. Med tem pride častnik, da zamenja stražo, toda Martina ne najde na mestu, temveč pri bližnji kleti pijanega.

To pa še ni bilo najhujše. Ne da bi mirno sprejel zasluženost svarilo in kazen, ki ga je čakala zaradi nezvestobe, začel se je prepirati in surovo vesti; izpozabil se je celo tako daleč, da je potegnil sabljo in zamahnil proti predstojniku ter ga ranil . . .

Ubogi Martin je prišel pred vojno sodišče in je bil obsojen na smrt. Že je bila ura določena, da ga ustrelje . . .

Častnik, kateremu je bil rešil Martin življenje, se je trudil na vso moč, da bi ustavil smrtno kazen. Posrečilo se mu je. Smrtna kazen se mu je spre-

menila v šestletno hudo ječo v vojaški trdnjavi.

To je bila pot milosti, a tudi dobra šola za Martina.

Minulo je šest dolgih let. . . . Martin se je vrnil v rodno vas, tih in resnoben. Nihče ga ni videl, da bi kedaj zavžil požirek opojne pijače. Krčem se je ogibal.

Dobil je službo na železnici. Ker je bil trezen, vesten in spreten delavec, napredoval je v službi in kmalu stopil na višje mesto. Prihranil si je žepo svoto ter kupil hišo blizu železnice z malim posestvom, katero je obdeloval v prostih urah s svojo pridno ženo Ano. Kadar je došel na večer na prijazni dom in mu je prišla Ana nasproti z ljubkim detetom, ki je mahalo veselo z ročicami ter klicalo ata, ata, razjasnil se mu je resnoben obraz, oveselilo se je Martinovo srce — — —

Minilo je 30 let od one strašne obsodbe na smrt . . .

Bilo je zborovanje, ki so ga priredili železničarji v veliki dvorani v bližnjem mestu. Zbrali so se samo abstinentje. Z navdušenimi, jasnimi besedami je vnmal Martin svoje tovariše, naj vstrajajo pogumno v boju proti alkoholu. Kazal je na žalostne posledice pijančevanja, ki veliko škoduje na premoženju, močno kvari zdravje, oropa družine miru in zadovoljnosti, povzročuje mnogo hudobij in nesreč ter pahne ljudi v večno pogubo. Pritrđili so mu tovariši in se zavezali, da bodo širili zmernost in zdržnost. Veseli Martin pa je povzdignil svoj glas in zapeli so zdravico:

Brez vina, piva, brez žganja
Se hočemo združiti,
Zaveza stara bratovska
Se mora obnoviti.
Na zdravje pojmo bratu brat
Da bomo vsi veseli!
Znabiti, da je zadnjikrat,
Da skupaj smo zapeli.

(Sv. Vojska str. 101)

Novi upi.

Moja duša zasanjala
San je zlat,
Moja duša spet je polna
Upov, nad.

Upi novi duši moji
Se blišče,
Kakor da pomlad prihaja
Mi v srcé.

V mojo dušo lega zopet
Mir sladák,
In iz nje odhaja tiho
Tajen mrák.

O da bi ostala tako
Polna nad,
O da bi sijala vedno
Mi pomlad.

Ljubomira.

Adriji.

O tvojih valovih
razmišljam čez dan,
o Adrija silna,
o širna ravan!

Zvečer pa po tebi
se zibljem sladko
in v čolnu je meni
pri srcu gorkó . . .

Nedin Sterad.

Želja.

Pod vrbo žalujko
zasnival bi rad,
ko mine življenja
mi cvetna pomlad.

O sreči nekdanji
bi sanjal sladko,
a slavček nad mano
bi peval mehko . . .

Nedin Sterad.

Želja v tujini.

Tja v podnožje Triglava,
kjer srebrna Sava se vali,
kjer mladosti biva sreča prava,
duh otožni često si želi.

Hiše nimam tam in ne očeta,
tujčev krov je kril moj rojstni dom,
vendar zemlja je za mene sveta,
zvesto ljubil jo do smrti bom.

V gozdu bister se studenček vije,
skrbno skriva ga zeleni bor.
Tam sem slušal sladke melodije,
ki prepeval jih je ptičji zbor . . .

Sava pesem sreče je šumljala,
jaz na bregu sem začuden stal;
tajno je naproti mi šeptala:
da pri njej le vedno bi ostal!

Videl večkrat njene sem bregove,
spomnil se ljubečega glasu.
Jezne slišal vselej sem valove,
in odšel brez srčnega miru . . .

Vendar tja mi vedno duša sili,
kjer srebrna Sava se vali.
Da bi upi moji se spolnili,
duh otožni često si želi.

N. St.

Bodočnosti.

Bodočnost, ti se mi odpri!
Odpri se taka kot te hočem,
podaj mi mir po boju vročem,
izpolni lepe nade mi!

Bodočnost, ti se mi odpri!
Trpljenja ak' boš tudi polna,
prenesla duša vse bo voljna . . .
Okusil sem dovolj boli . . .

Bodočnost, ti se mi odpri!
Naj vidim pekel, naj nebó,
srce junaško moje — bô,
obupu v njem prostora ni!

Dragotin.

Na potujčeni zemlji . . .

Petje to poslušam,
niso oni glasi,
ki sem jih poslušal
tolikrat v vasi.
Ni slovensko petje,
govorica mila,
ki jo majka draga
mene je učila . . .

Tudi tukaj nekdam
pešem je donela
v naši govorici,
je mladina pela.
A sedaj potujčil
tujec je — mladino,
ki zdaj zasmehuje
sveto domovino . . .

Večni, ne dopusti,
da se to dogaja,
da nam zvezda sreče
za vse dni žahaja . . .!
Narod moj Ti vzdigni
vodi ga k svobodi,
Ti zaščitnik Večni,
vojvoda nam bodi!

Dragotin.

Nageljčkom.

Na oknu nageljčki cvetó,
Dekle ob njih sloni,
Podpira žalostno glavó
In briše si oči.

O nageljčki rudeči vi,
Presrečnih dni spomin,
Spomin ljubezni prve mi
In srčnih bolečin.

Oj cveti, cveti nagelj moj
V pomladi lepih dneh,
Saj vzel ti bo življenje koj
Mráz v mrzlih spet nočéh.

Brez cvetja stal boš v oknu suh,
Pozabljen kot sem jaz . . .
Saj tudi meni cvetni duh
Je vzel življenja mráz. Ljubomira.

Razgled po svetu.

Iz vseh delov sveta prihajajo poročila o neznosni vročini. Najprej je vročina hudo gospodarila po Ameriki. Več sto ljudi je postalo tam žrtev vročine. Posledica vročine pa so bili tam strašni gozdni požari, ki so uničili tudi več mest in zahtevali mnogo človeških življenj. Zdaj se je razširila vročina tudi po Evropi. Posebno na Angleškem, Francoskem in v Nemčiji silno tožijo čez njo, pa tudi mi v Avstriji jo imamo. Časniki že poročajo več slučajev smrti vsled vročine. Po tej vročini bode mogoče dobro vino, trpijo pa vsled suše naši travniki. Res komaj je bilo, da se je senena košnja tako dobro obnesla, drugače bi bilo zopet pomanjkanje krme. — V Italiji še vedno razsaja kolera, posebno v Napolju in v Benetkah, pa tudi v Rimu se oglašá. To je seveda v veliko

škodo Italijanom, ki ravno letos obhajajo 50letnico zedinjenja Italije. V Rimu in Turinu imajo razstavo, pa kaj, ko si je ljudje zaradi kolere ne upajo obiskati. Italija ima radi kolere več sto milijonov škode. — V maroški državi v Severni Afriki še vedno ni miru. Domači rodovi se puntajo, Evropejci pa že tudi komaj čakajo vsak na svoj kos. Zdaj se pulijo za pravice v Maroku Angleži, Francozi, Španci in Nemci, in drug drugega pisano gledajo. — Na Turškem še tudi vedno vre. Mladoturki, ki so ljudstvu prej mnogo obečali, ne znajo vladati, zato se pojavljajo povsod nemiri. Posebno Albanci delajo Turkom hude preglavice, ker nočejo odložiti orožja. V Carigradu je uničil velikanski požar nad 3000 hiš. Pravijo, da so nasprotniki mladoturške vlade nalašč povzročili požar.

Dekliški vrtec.

Zavedajmo se svojih dolžnosti!
Kakor vsako mladenko veže sveta dolžnost, da si v krščanski izobrazbi lika duha, blaži srce, utrjuje značajnost, zavno tako naj se trudi vsaka, da ne prezre niti najmanjše prilike, kjer bi mogla kaj pridobiti v korist zunanje izobrazbe sebi ali v blagor mile domovine. Vprašam vas, mile sestrice, ali ni to častno za nas? „Biti slovenske krvi, bodi Slovenke ponos,“ pravi stari pregovor.

Glavna skrb mladenke seveda bodi, da postane in ostane zvesta hči Marijina. Kot nje zvesta hči je gotovo tudi zvesta hči svoje slovenske matere. Mludenke! Držimo se znanega krasnega Slomškovskega gesla: „Sveta vera

bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“

Da pa storimo še več, poprimimo se z veseljem vspodbudnih besed: „Kdor odvrne grešnika od krive poti, ta bo prikril veliko število grehov.“

Zatorej se ozrimo na nesrečne mladenke, ki tavajo še v temi nevednosti, ki se še opotekajo na potu razuzdanosti, katere so mlajšim sestricam v pohujšanje.

Ravno v tem položaju potrebuje mladenka prave izobrazbe. Da mladenka ne ugonablja svoje nedolžnosti, prijaznosti in uljudnosti, ki bi morala dičiti vsako slovensko deklico, ter ne zapravlja svojega zdravja s tem, da poseđa po raznih zaduhlih krčmah, se

potika po morečih, soparnih plesiščih, ter si le tu išče veselja, kjer ga ni še nikdar nobena našla, pa je tudi gotovo, da ga našla ne bo.

Morda si ena ali druga deklica misli: bi že pristopila tudi jaz v kako družbo ali k Dekliški zvezi; pa kaj bomo delale vse, ker je že itak toliko deklet tam združenih? Kdo se bo pa veselil, kdo rajal po krèmah, kdo se sukal na plesišču, kdo bo delal nesrečnim razuzdancem kratek čas, ako bi bile vse deklice združene v pošteni družbi? Misliš si morda, če bi tega ne bilo na svetu, bilo bi pač otožno. Toda ne tako, draga sestra slovenska! Vedi, da za kaj višjega smo namenjene.

To razvidiš lahko sama, ker ljubi Bog nas je ustvaril, da Ga spoznavamo, častimo, ljubimo, Njemu služimo, ter tako tudi sebe večno zveličamo.

Zato pa, ljuba sestra, le korajžno pristopi med krepko četo dobro mislečih deklet, in videla boš, ne bo ti manjkalo dela. Ne bo ti treba nič praznovati. Dokler še le ena mladenka hodi po pogubonosnih plesiščih in zaduhlih krèmah, imajo Dekliške zveze še dela dovolj.

Skrbimo, da bo padlo seme obilih zlatih naukov na dobro pripravljeno zemljico, da bo pognalo močne korenine; negujmo jih skrbno, da bo vzrastlo mogočno drevo, ki nam bo pred ljutim sovražnikom varno zavetje.

Zmagoslavno se lahko oddahnemo po preteklem, viharjem boju. Bodimo zagotovljene, da naš trud, naš pogum in železna volja ne ostaneta brezuspešna. Kajti naše delovanje se naslanja na močno, nepremagljivo skalo. Torej, ako bomo po Marijinem vzgledu živele, v nemale in borile se za dobro, vestno izpolnjevale svoje dolžnosti ter ostale zveste Mariji in narodu, nas bo vesela Marija in miia slovenska domovina.

Čo delo Bog nam blagoslovi,
sestrie obilo nam obnovi!

Mara K a.

Slepa dekleta. Težko pričakujem in štejem dneve, kadar pride „Naš Dom“ in nam zopet kaj novega in za-

nimivega prinese. Marsikaj najdem v njem, kar me kratkočasi in spodbuja, da bi še jaz, kmečko dekle, djala motiko na stran in vzela pero v roke in napisala nekaj vrstic, in sicer od tistih prešernih deklet, ki hodijo napuhnjejo in ošabne kakor pavi in se napihujejo tako kot tista žaba, ki je videla vola na travniku in je hotela biti njemu enaka. Žalostno je gledati dekleta, ki komaj zapustijo šolo, pa vržejo šolske reči v kot in potem ne pogledajo več knjige, da bi še kaj brale in se učile. Vse njihove misli so obrnjene le na to, da jim mati kupijo zdaj novo obleko, da se lažje postavljajo med ljudstvom, posebno med fanti. Več jim je mar fant, ples in krèma, kakor Bog in Marija. Kar si čez teden zaslužijo, to v nedeljo na plesu zapravijo, fantom kupujejo smodke, uboga mati pa doma zdihuje in joče. Nekoč sem ponudila neki deklici „Naš Dom“, naj ga pregleda in prebere, kaj stoji črno na belem. Morebiti bi bilo za-njo tudi kaj notri za poboljšek. — E, kaj bi zmirom brala, saj je dosti za-me, da sem morala brati v šoli, zdaj mi tega ni treba. Klerikalci naj berejo in tercijalke! — Jaz ji pa rečem: Ti pa hočeš biti liberalka, tedaj pa le bodi, bo-deš videla, kako daleč boš prišla s svojo krivo vero. Starišev noče več poznati, se jih sramuje in jih zaničuje, noče več delati doma, gre v tujino v tovarno ali drugo službo, da si tam nakoplje bolezen in sramoto, potem pa pride lepo pohlevno domov in zdihuje: Zlata mati, pomagajte mi, usmilite se me!

Dobra gospodinja. Prve moje današnje besede naj veljajo vrtnaricam, osobito vrli Ljubomiri. Le tako naprej, in kmalu bode tudi ta obširna snov vsaj v glavnih potezih prišla v našem listu do zaslužene veljave. — V drugi vrsti bi pa ljube bralke opozorila na 13. številko „Gospodarskih Novic“ (priloga „Slov. Gospodarju“), in sicer na predalček z naslovom: „Nekaj praktičnega za gospodinje“. — Govori se tu o takozvani „Kuhalni škrinji“. Kuhanje v tej škrinji poznam iz lastne izkušnje; ta metoda je zelo priporoč-

ljiva, posebno, kjer primanjkuje kurila in kjer se ne kuha za preveliko množico ljudi. Po večjih mestih je že skoraj v obče vpeljan ta način kuhanja. K jasni razpravi v „Gospodarskih novicah“ bi pripomnila le sledeče. Za tako kuhanje moramo imeti od mene že večkrat omenjeno „papinsko posodo“, ki se da tako trdno zamašiti, da zrak nima vhoda, sopar pa ne izhoda. — V pojasnilo le en vzgled. Gospodinja dne v tak pisker ali tudi v tako ponvo goveje meso z vsemi potrebnimi dodatki, polije se zadostno množino vode ter se vkup zavre na štedilniku. Kakor hitro pride do vrenja, se pisker zamaši ter porine v kuhavno škrinjo, katero moramo seveda zapreti. V tej škrinji vre juha neprestano naprej, brez kurila, ne da bi se tekočina zakuhala. Po ščetrturnem vrenju je meso mehko, juha okusna, in treba je le potem na štedilniku v toliko zopet zakuriti, da se juha precedi, vkuha, in dela pripravno za na mizo. Prištedi se na ta način ne samo mnogo kurila, temveč tudi časa, ker ni treba nobenega nadzorovanja, tekočina se ne zakuha, pa tudi ne kipi. Posebno priporočljivo je kuhati na ta način meso, ali tudi drugo tvarino, ki mora dolgo vreti, n. pr. šunke, telečjo glavo, ližol, ječmenovo kašo i. dr. Tudi jaz svetujem gospodinjam tozadevno poskušnjo.

Stara kuharica.

Zdravila in vrt. Dober dan! Bog daj! Aha, pismonoša, kaj mi pa prinašaš? „Naš Dom“! Zdaj pa hitro pogledat, najprej v Dekliški vrtec. Razvedrila sem se, ko sem ga zagledala tako napolnjenega z raznimi delavkami. Najprej prečitam nasvete gđe. Pepce, s katero sve pred kratkim postali najiskrenejši prijateljici. Mislila sem, kdor prej pride, prej melje. Tudi jaz sem imela te misli o domačih zdravilih. Kako dobro bi bilo, ko bi si v sili znali pomagati z domačim lekom. Ni dolgo, kar sta se zgodila pri nas dva nesrečna slučaja. Zanjica je s srpom zadelala v nogo tako nesrečno, da je čez par dni umrla. Zastrupila si je namreč kri, ker ni bilo hitre pomoči. Mladenič pa, komaj 20 let star, se je zbo-

del v nogo na trn. Trn si je izdrl ter si dal na komaj vidno rano nepravdo zelišče. Rana je čedalje bolj skelela. Bil je že tako slab, da se je opotekal, ko se je spomnil, da bi bilo treba poklicati zdravnika. Toda prepozno! Čez par dni je ležal na mrtvaškem odru. Zastrupil si je kri ter v groznih mukah izdihnil. Zato pa treba previdno in zanesljiva zelišča rabiti, kakor o pozarja tudi g. urednik. — Zelo nevarno in naravnost neumno pa je, če si kdo ustavlja kri n. pr. s pajčevino. To že mora vsak vedeti, da je pajek strupen. Nekateri pajki so tako strupeni, da, če te obleze, ti oteče dotični del telesa. Torej pomislite, naj si kdo zdaj položi pajčevino od takega pajka na rano! Pri ranah je treba, pač največje pazljivosti in previdnosti. Če se kdo vreže s srpom ali z nožem, naj si hitro iztisne kri in opere rano s čisto vodo. Dotični del telesa si naj potem obveže s čisto krpo, če mogoče, iz domačega platna. Če pa kdo krvavi tako, da se je bati, da izgubi obilo krvi, naj rano trdno obveže, dokler pa ni mogoče obvezati, pa naj rano kolikor mogoče trdno drži ali tišči z roko, dokler ne pride pomoč.*) Pomisliti je, da ne smejo priti k rani nikdar barvane reči. Prosim še druge skrbne sestrice, da nam pošljejo nasvete iz svoje domače lekarne, toda še enkrat, previdno in zanesljivo.

Gledam dalje po dekliškem vrteu, vse drugo najdem, samo nič o domačem vrto. Kje ste mladenke-vrtnarice? Kaj nima nobena domačega vrta, da lepo skrbi zanj ter pošilja poročila tudi v „Naš Dom“?

Kako je moj vrtec ves živozelen, Krasnejši od njega, ni kraj mi noben.

Z vrtom mora imeti vsako dekle veselje. In če ima veselje, gotovo ga pridno pleje in okapa, pa ne samo z motiko, ampak želeti bi bilo tudi s peresom, na ljubo naši stari kuharici, kakor tudi posebno vaši, vas pozdravljajoči — Dravski Ljubomiri.

Društveni glasnik.

Št. Jur ob juž. žel. Pri nas obstoja mladeniška zveza Kat. bralnega društva dobrega pol leta in šteje 40 udov. Fantje berejo pridno knjige, časnike, zlasti priljubljen jim je »Naš Dom«. Kolikor jih je Orlov, čitajo pazljivo tudi »Mladost«. Shod se vrši redno enkrat na mesec; navadno se pripravi vsaj po eden, da nas razveseli z govorom ali deklamacijo. Priredili smo tudi predpustno veselico. Orlovske telovadne vaje se vrše redno dvakrat na teden. S pomočjo posojilnice so si Orli oskrbeli drog in bradljo. To poletje mislijo napraviti javni nastop. Veliko je še fantov, ki nam stojijo po mišljenju prav blizu, so tudi udje bralnega društva, a za sodelovanje v mladeniški zvezi se še niso odločili. Upamo, da jih podučno branje »Našega Doma« dovede k nam. Razlika starosti ne sme biti ovira; starejši fantje se morajo mladega naraščaja le veseliti.

Dekliška zveza »Kat. bralnega društva« obstoji eno leto in šteje 105 udov. Redno se sestajajo enkrat na mesec, da se vnmajajo za kaj koristnega; govornic ne manjka. Vse, o čemur se je obravnavalo, pride v tajniški zapisnik. Pri volitvi predstojnice dne 6. junija se je večina odločila za Jozefo Gajšek v Vrbenem. Dekliški pevski zbor pod vodstvom g. organista nastopa vedno pri veselicah; pri zadnji zelo obiskani predstavi dne 21. maja je isti zbor prvič zatambural.

Galicija. Kako ljubko in lepo smo se zabavali pretečeno nedeljo, 9. julija na Pernovem pri g. Reharju. Vse občinstvo, ki je bilo zbrano ta dan na veselici našega izobraževalnega društva, je bilo veselo te prireditve. Zakaj bi tudi ne bilo? Saj smo imeli v svoji sredini našega priljubljenega drž. in dež. poslanca, č. g. dr. Ant. Korošca, ki nam je prav krasno govoril o delu naših nasprotnikov liberalcev in štajerčijancev in o delu naše organizacije, ki skrbi za pravo izobrazbo našega slovenskega ljudstva. Govor g. dr. Korošca je naredil najboljši vtis na našo mladino. Povdarjal je posebno, da bi se tudi pri nas mladina združila v svoje zveze, to je v mladeniško zvezo in v dekliško zvezo, kajti v teh bo naša mladina skupen stik, kjer se bode navduševala za svoje svete vzore: za vero, narod in izobrazbo. Dobili smo s tem govorom zopet novega poguma in navdušenja, kar nam je v zadostilo za prestane boje in v spodbudo za novo delo. Mladina naša se s tem potom najiskrenejše zahvaljuje g. dr. Korošču za obisk naše prireditve in za krasen govor. Po govoru so naši fantje predstavljali na novem odru igro: »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tičke«, ki je dobro izpadla, le škoda, da je zagrinjalo malo kljubovalo, kar se pa bode do prihodnjic popravilo. Tudi vrli pevci so nas razveseljevali s svojimi lepo donečimi glasovi. Ne smem pa pozabiti naših vrlih deklet, ki so nam lepo ozaljšale oder in sploh ves prostor in druge zopet poskrbele za lepe šopke ter tako pokazale, da tudi one hočejo delovati z nami, da hočejo vstopiti v novo življenje, kjer si bodo

iskale izobrazbe in poštene zabave. Le tako, vrla dekleta naprej kajti, kakor smo slišali, se hočejo one tudi letos pokazati na odru, kar bi nas posebno veselilo. Zatorej pa mladeniči in mladenke, k izobrazbi, k delu, nikar ne spati, ampak naše geslo bodi:

Za vero, narod in prosveto
Delujmo vsi z ljubavo vneto.

Šmarje. Šmarski mladeniči se še tudi včasih zganemo. Naša mladeniška zveza je priredila že par prav lepih iger z najboljšim uspehom. — Tudi kaki shod še o priložnosti skličemo. Skoraj vsi smo tudi v Marijini družbi nekaj nas je celo Orlov. Zadnjo nedeljo smo obhajali tako sami med seboj Ciril-Methodovo slavnost. Zbralo se nas je 40 v društveni sobi. Tovariš Fr. Stiplošek je prednašal Ciril-Methodov cerkveni himen (pesem). Nato je Turk Janez govoril o primernem obnašanju mladeniča zlasti Orla in Mar. družbenika. Kar kdo v srcu čuti, rad na zunaj kaže. Fant slabega obnašanja ali umazanega govorjenja je gotovo tudi v srcu sprijen. Mnogo razvad je še med nami, proč z njimi! Bodimo Orli in družbeniki vzor in vzgled drugim fantom! Duhovni voditelj č. g. Sinko so nam obširno in vneto razlagali velikanski pomen sv. bratov Cirila in Metoda za omiko in književnost slovensko. Ciril in Metod sta prva slovenska in sploh slovenska pisatelja. Povzdignila sta naš jezik in narod med kulturne omikance. Kako sta znala ceniti naš krasni in bogati jezik in kako vneto ga je Metod v Rimu zagovarjal! Naš jezik je bil prištet med svete in potrjen za službo božjo. Iz tega izvajajmo zase nauke ter ljubimo, branimo svoj jezik in narod. omikajmo svoj jezik in s tem sebe! — Anderlih Janez je dobro deklamiral: Pesem Cirilu in Metodu. — Petauer Janez govori še prav od srca iskreno o verski organizaciji t. j. Mar. družbi. Kaže neobhodno potrebnost verskega življenja zlasti med fanti kot podlago vsega delovanja: Malo bi nam pomagala in nikdar trajno vsa politična in gospodarska moč in oblast, ako sami sebe ne bi znali vladati in svojih strasti. Živimo po veri, in dovolj močni in mogočni bodemo za vse nasprotnike! Naša čast naj bode življenje v Marijini družbi in po zlati knjigi Orlov! — Duh. voditelj nas še povabijo s potrebno razlago na mladeniški tabor v Ljubljani! — Najboljše naše moči so Orli. Današnji govorniki so bili vsi člani Orla. Snujte povsod telovadne odseke, kjer le morete! Naši fantje so si letos postavili častno krasno nalogo, da hoče vsak izmed njih pridobiti vsaj še enega za našo organizacijo. Na delo torej in Bog daj srečo!

Hoče. Zopet je prišel iz nebes vrtnar ter se sprehajal po vrtu in se oziral na cvetlice, kako kaj rastejo in našel je rožico, ki se je ponižno skrivala pred sovražnikom, pa se mu je dopadla, presadil jo je nebeški vrtnar v svoj nebeški vrt, in ta cvetlica je bila L. Skrabl, stara 24 let. Bila je pobožna in poštena v službi, in v veliko veselje starišem, pomagala jim je v njihovih križih in težavah. Kako je bila pridna,

Iz igre: Divji lovec. (Mozirje).

nam svedočijo njene besede, katere je izrekla kratko pred smrtjo svoji materi, rekoč, da se nič ne boji umreti. Bila je Marijina hči ne samo v besedah, ampak po dejanju, tudi je zvesto opravljala dolžnosti, ki jih ima Marijina hči. Zato imamo upanje, da je prišla po Mariji k Jezusu. Dne 27. sušca jo je poklical nebeški ženin k sebi, vzela je slovo od starišev, bratov in sestric, dne 29. sušca jo je spremljalo 16 belo oblečenih deklet z družbenimi znaki k večnemu počitku. Veliko je bilo tudi ljudstva pri njenem pogrebu in pevke so ji zapele v slovo. Ker si zvesta v službi bila, naj ti bode zemlja mila, Mariji v nebesih je manjkal en cvet, da nebi zvenela, te je hotel gospod v nebesih imeti!

Ni še bil zadovoljen nebeški ženin z eno cvetlico, našel je še drugo, ki se mu je tudi dopadla, ta pa je bila Barbara Žunko, stara 64 let, samskega stanu in sestra našega gosp. organista, bila je celo svoje življenje cerkvena pevka. Njeno največje veselje je bilo, da je mogla s petjem Boga in Marijo častiti. Bila je članica Marijine družbe in članica tretjega reda, pa tudi drugih bratovščin. V svojih zdravih dneh je bila večkrat pri mizi Gospodovi ter se tako združila z Njim, ki ga je ljubila. Bila je še navzoča pri pogrebu Lizike Skrabl. Čez mesec dni pa je morala iti v Gradec v bolnišnico, ker je imela hudo bolezen v glavi. Ni se več vrnila. Umrla je 13. julija, sedaj že sedma iz naše Hočke Marijine družbe. Pokopali so jo 15. julija v Gradcu, pa pogreb menda ni bil tako veličasten, imamo upanje, da je bil sprejem v nebesih bolj veličasten, od angelov Marijinih hčerk, katere je že Bog poklical k sebi. Priporočam jo v molitve Marijinim hčeram in udom tretjega reda.

Draga Barbika in Lizika na svidenje pri Mariji, naj vama sveti večna luč!

Zibika. Pred nedavnim smo imeli občni zbor bralnega društva. Prišel je govoriti iz Smarja č. g. kaplan Fr. Sinko, ki je v obširnem predavanju pojasnjeval navdušeno mnogoštevilnim poslušalcem pomen Bralnega društva. Organizacija dobro mislečih je potrebna nasproti hudobnim našim sovražnikom. Omikati, izvežbati, izuriti se moramo z dobrim berilom, zato moramo imeti veselje do društva, katoliška društva nam morajo postati nekaj svetega — srčna potreba. Društvena soba nam je druga cerkev. Zato morate delovati vsi stariši in zlasti pa naš up mladina! Kakor kristjani zapovedi tako udje bralnega društva morajo svoje dolžnosti in društvena pravila res izpolnjevati — potem boste imeli udje korist, in društvo bode živelo in napredovalo! Odbor se je izvolil prejšnji. Novega navdušenja je prinesel g. govornik in življenja v društvo. Ustanovil je mladeniško zvezo in dekliško na novo oživil. Govoril je še č. g. Kovačič in č. gosp. župnik Kranjc, ki je kot predsednik zborovanje spretno vodil. Sedaj pa na stanovno delo, ne spet popuščati in se v nemarnost zakopati!

Teharje. Tudi mi se počasi dvigamo. Ko se vse prebujajo, zakaj bi ravnoma teharški fantje še nadalje spali? Pristopiti hočemo k Marijini

družbi in si ustanoviti Mladeniško zvezo. Kaj ne, dragi fantje, da je res? Ali ni ravno tak mladenič, ki je v Mladeniški zvezi, najbolj zanesljiv služabnik Marijin? Ali nista ravno Mar. družba in Mlad. zveza dve organizaciji, ki mladino spodbujata k dobremu in odvrata od hudega. In na Teharjih je še toliko blagih dobro mislečih fantov, ki jih še ni okužil neverski duh, da bi se dalo vse to lepo ustanoviti. Ali ni mar boljše, če gredo mladi fantje ob nedeljah po popoldanski službi božji k svojim sestankom, ki jih prireja ml. zveza, kakor pa če se po krčmah, katerih tukaj ne manjka, klatijo, čez sv. vero in sploh kar je svetega grdo govorijo, na zadnje pa se še do krvi pretepajo! Ne, v tako družbo ponosni teharski mladeniči ne bodo več hodili. Torej vzdravimo se! Delajmo sedaj, ko je še čas. Pa mi boš morda še ugovarjal, kako naj začnem, ko pa nimam človeka, ki bi mu zaupal svoje skrivnosti. Ne tako, dragi fant. Pomisli, da imaš ob svoji strani dvoje tako ljubečih src, ki sta vedno pripravljene te sprejeti pod svoje okrilje. Niso li naš gospod župnik Čemažar in gosp. kaplan Razbornik vredni, da jim podariš svoje zupanje. Prepričan bodi, da te bosta drage volje sprejela in uslišala. Saj sta vedno pripravljena na najhujše žrtve za svoje župljane, če jim je to v korist. Sedaj pa na delo mladeniči Teharski! Vi bodite junaška četa, ki boste branili teharski fari vhod pred gnilim liberalizmom in socialno demokracijo. Ne bojte se dela ne žrtve. Mnogo truda Vas bo stalo, če si ustanovite ml. zvezo, če boste javno nastopali ter pokazali svetu, da niste babe, ne ustrašite se, ne bojte se psovovanja, zasmehovanja nasprotnikov. Le pogledite, kdo so pa? Kar je poštenega, katoliško mislečega na Teharjih, bo vse na Vaši strani, ostali pa so razgrajči, pijanci in vlačugarji. In teh se boste bali, pred temi sramovali? Ne, nikdar, mi boste odgovorili, kaj ne? Kako ponosen je fant, ki nosi vojaško suktno, se vojskuje za cesarja in domovino. Vojskovati pa se za Marijo, obrambo sv. Križa in Kristusa samega ni li to tisočkrat imenitnejše. Kako srečen bi bil, ko bi lahko bival med Vami v tej prelepi družbi, ali dolžnost me kliče v tujino, da se udam tam svojemu poklicu. Proč tedaj s strahom pred ljudmi, psi lalajo, vi pa jezdite ponosno naprej in Vaše geslo naj bo: Vse za Boga in domovino.

Teharski vojak.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Naše bralno društvo je priredilo meseca maja eden in junija dva poučna shoda. Dne 9. julija t. l. sta se pa na našem odru uprizorili dve igri in sicer: »Svoje glavna Minka« (ženske vloge) in »Nezadovoljen drvar« (moške vloge). Igralci so svoje vloge rešili jako dobro in spretno, zlasti uloga »Minke«, ki je z svojim kislim obrazom povzročila mnogo smeha. Naš pevski zbor nam je pod vodstvom našega g. organista P. Potočnika zapel krasne pesmice. Omeniti še moram, da se namerava tukaj ustanoviti »Dekl. zveza«. Dekleta, le na plan! Videle boste, da ravno v tesni organizaciji, kakršna je v Dekl.

zvezi, boste prišle do pravega smotra in tako rešile drage nam svetinje. Kaj pa fantje? Mislim, da ne boste zaostajali na potu izobrazbe.

Štajerski Slovenci in Slovenke na Trsatu. Naša S. K. S. Z. je za člane svoje organizacije priredila zopet nekaj lepega in veselega: romanje na staroslavno božjo pot na Trsat. Z dvema vlakoma se je v ponedeljek 17. julija zgodaj v jutru odpeljalo iz Štajerskega nad 1100 romarjev. Med potjo smo v ponedeljek dopoldne ogledali znamenito postonjsko jamo, kjer je globoko pod goro nakopičenih nešteto naravnih krasot in čudežev. V Reko smo dospeli krog 4. ure popoldan; od tam smo korakali skozi Sušak po 411 stopnjicah na naš cilj — na Trsat. Poplačan je bil naš trud in napor romanja. Pri Mariji trsatski smo prosili vsi romarji, da bi Marija trsatska dala našemu narodu moč zdržati se na lepi naši zemlji in premagati svoje mnogoštevilne nasprotnike. Romarje je pozdravil č. g. gvardijan P. Vendelin Vošnjak. Večerno pridigo je imel vlč. g. franski župnik Franc Mursič. Po večernicah se je vršila rimska procesija s popevanjem litanij in drugih pobožnih pesmi.

Zgodaj v jutru v torek so se začele sv. maše; ob 5. uri je imel pridigo vlč. gosp. dr. Hohnjec. Ob pol 8. uri smo se poslovili od Marije trsatske, ključoč: Na svidenje! Omeniti moramo, da so romarji prejeli vsi sv. obhajilo. Iz samostanskega vrta pa smo si nesli za spomin rožmarin. Ob 8. uri smo šli na ladije, katere so nas vozile krog 2 uri po morju. Po morju so se glasile vesele slovenske pesmi. Krog poldneva smo se odpeljali zopet nazaj čez skaloviti Kras v lepo našo domovino.

To romanje je bilo posebno za mladino velikega pomena. Videli smo lepoto zemlje slovenske, videli morje, a tudi pusti Kras, spoznali smo, da moramo še bolj čuvati krasno našo ožjo domovino pred drznimi narodnimi in verskimi nasprotniki. Zebot.

Devica Marija v Puščavi. Nisem še našla v tebi, dragi »Naš Dome«, kakega poročila od tukajšnje Marijine družbe, zato sem pa sklenila poslati par vrstic, sicer bi drugi mislili, da pri nas spimo.

Zapustila nas je dne 12. julija vrla, za blagor Marijine družbe vneta mladenka, predstojnica gdč. Micka Vitzman-ova, ki je ta dan stopila v sveti zakon. — S solznimi očmi in težkim srcem smo se poslovile od nje, ki se je tako trudila za naš blagor. Čednostno je bilo življenje, zato ji mili Bog nakloni pravo srečo v zakonskem življenju.

Odšla je . . . ostale smo same, pa ta izguba nam ne sme vzeti poguma, da bi nastopile sedaj drugačno pot. Združiti se moramo, le edinost bode delala čast naši družbi, bode tudi najlepša zahvala za trud blagomu vidtelju, nam pa bode prinesla mnogo koristi.

V slogi je moč! Le ako bodemo enega mišljenja, smemo upati, da tudi v naši družbi zaveje tisti duh, ki je predramil že toliko mladine. Naročite si »Naš Dome«, da spoznate pravo probujbo slovenske mladine. Vse se organizira, a me bi pa naj zaspale po krivdi needinosti?

Ne, to se ne sme zgoditi! Globoko so v srcu zapisane besede, ki so jih govorili č. g. vod. ob slovesu naše predstojnice, zato upam, predrage sestrice, da ne bode te užaljane zaradi mojega poziva, ako Vam zakličem: Na delo tedaj, a do konca značajne, da besede takrat izgovorjene ne bodo padle na peščena tla, ampak v rodovitno zemljo. In lahko bodemo rekle potem:

Vsadile smo korenike
za prihodnji čvrsti hrast,
gnal bo vrhe ne vršičke,
družbi naši bode v čast.

Micka.

Zabukovje. Zmagoslavno zborovanje »dekliske zveze« dne 23. julija 1911. Na prijaznem hribu stojiš, lična farna cerkva ter premotrivaš dan za dnevom lepo faro — Zabukovje. Dolga leta že čuvaš nad svojim ljudstvom, ki se ti je začelo deloma izneverjevati. Gledaš z žalostnim srcem krepke mladeniče, ki med božjo službo posedajo okrog tebe v blaženi senci ter se pogovarjajo. Tudi nekatere može in nezrele dečke zapaziš med njimi. Pa tudi oni, katere sprejmeš v svoje varstvo, koliko jih je pri božji službi razstresenih. Da, lahko si žalostna zaradi tega, lična cerkva zabukovska.

Kaj pa danes vznemirja in veselo razburja tvoje srce? Od blizu in daleč korakajo trumne čedno oblečenih deklet z Marijino svetinjo na prsih. To so članice »dekliske zveze«, prihajajo iz Sevnice, Rajhenburga, Planine in iz domače fare. Pa pred cerkvijo so se zbrale — shod hočejo imeti. Tiho je posluhnil stari zvonik, da mu ne uide nobena beseda.

Veselo pozdravlja stotero množico deklet, ki poslušajo pozdravne besede M. Gregoričeve, predsednice »dekliske zveze« v Zabukovju. Jezno je pogledal orjak na par nezrelih, ozioroma v hudobiji in pobalinski neotesanosti — zrelih fantalinov, ki so z nespodobnimi in skrajno surovimi opazkami dali jasen dokaz, kako bi jim bilo treba izobrazbe in olike. Pa stari zvonik je že popolnoma obupal nad njimi. Srce ga je bolelo, ko je moral prejšnjo noč poslušati divje in surovo razdiranje nedolžnega govorniškega odra, ki so ga uprizorili neotesani barbari. Sice ga je tembolj bolelo, ker tega ni mogel zabraniti, niti povedati, kdo je to uprizoril. Pa ne žalosti se preveč, ponosni stolpe le poglej zbrano množico neustrašenih deklet. Nad tri ure daleč so prišle, da se navdušijo in združijo za versko narodno delo. Nastopili so na čeden oder govorniki in govornice, poslala jih je stotera množica v vročini in potni sragah nad tri ure. Bodo še prišle boljše razmere v lepi zeleni fari med gorami, bodo se ublažili neotesani nazadnjaki, ker veliko dobro in požrtvovalnih delavcev se je zbudilo tu med gorami. Ogenj navdušenja plamti v vaših srcih, zavedna domača dekleta, občudovali so vaš nastop pametni mladeniči, modri možje, vaši stari očetje, ko so slišali besede prihajajoče iz vaših čistih vernih src. Komu pač ne segel do dna srca ginljiv in prepričevalen go-

vor domačinke Pepice Senica, ki je nežno podajala svojo roko vsem pogumnim mladenkam ter jih vspodbujala k zavednosti, k izobrazbi ter lepemu dekliskemu življenju. Njene besede so prišle iz srca in odprle so si vrata v srca vseh.

Tolikega navdušenja še ni videla lepa cerkva na zelenem hriščku. Ta dan ostane zgodovinski za vsa fara. Odločno delovanje za povzdigo izobrazbe je začela mladina — dobra mladina — prizadevanje dekliske Zveze podpirajo vsi dobromisleči pošteni, krščanski možje in mladeniči, podpirajo pa tudi vaše težnje, vaše boje in znoje vse sosedne »dekl. Zveze«, ki so sklenile v resoluciji, da se snidejo vsako leto na večjem dekliskem shodu v Zabukovju. Kislo so se pa držali samo nič-vredneži, ki so začeli slutiti, da ne bodo odslej več mogli zbuhenih deklet zapeljevati in pokvarjevati v slabih tovaršijah. Ostala jim bo še samo ta tolažba, da se bodo še kedaj z noži in ročicami tolkli po nežnih glavicah, ter se še tako nadalje izpostavljali zasmehu in pomilovanju prave slovenske mladine, ki se povsod združuje v izobraževalnih društvih in na ta način koristi sebi in domovini. Zavedna mladina v lepem Zabukovju — vstajaj pri započetem delu, spremljaj Te blagoslov božji in varstvo Marijino!

Polzela. Ko prebiram »Naš Dom«, najdem med drugim tudi dopis z naslovom: »Iz Dunajak«. No, si mislim, ali je še vendar v tako velikem, celo glavnem mestu avstro-ogrške monarhije kaj slovenskega. Ko berem dopis, razvidim, da je poročevalka izobrazeno slov. dekle, kar je za nas ponos in priča, da ni mila Slovenija vzgojila samo dekleta, ki odidejo v mesta samo za to, da bi izdajale in se sramovale mile matere, slov. domovine. Piše med drugim, kako rada bi se pridružila našim zvezam. Krčilo se mi je srce pri tem odstavku. Ker dopisovateljica je bila moja součenka nekdanjih šolskih dni. In draga prijateljica v naši fari bi se dekliski zvezi ne mogla pridružiti, ker na mestu lepo razcvitajočih se mladih štrle v svet le suhe veje. Danes kliče vrtnarja, ki je vsadil drevo pod imenom, Savinjsko okrožje zv. slov. deklet, naj vendar poskrbi, da se odseka ta suha veja, da zažene na njenem mestu vendar enkrat že dolgo zaželjena mladika. — Vsaka fara v Savinjski dolini napreduje, povsod se organizirajo, spodbujajo, da lažje odbijajo sovražne napade, ali bi res se pri nas ne mogla ustanoviti dekl. zveza, saj niso še vsa dekleta odšla v mesta, jih je še dosti zavednih deklet doma. Poskrbimo torej, in ti vrtnar glej, da izpolniš ne samo moje, ampak še drugih zavednejših deklet željo. In kadar ljubljene Naš Dom si ustanovimo zvezo, bomo ti že poročali. Mislim, da ne bo treba čakati.

To želja moja je edina,
O naj nebo jo izvrši!
Potem ta kraj bo dom blagosti,
Po sreče dom in dom kreposti,
Potem ta kraj bo pravi raj.

Mladenka.

Ljutomer. Ko prebiram v Našem Domu dopis za dopisom od raznih strani o vrlo napredujoči mladini. se mi res čudno zdi, da iz Ljutomera ne najdem nobenega. Čakala sem, da se katera oglasi, a zaman. Da se je tudi pri nas začela vzbujati mladina, se boste prepričali. In kako tudi ne bi? Krog in krog vstaja mladina ter družji v zveze in odseke, pa tudi mi nočemo zaostati. Že meseca marca smo se zbrala dekleta k ustanovnemu shodu dekliske zveze, ter si podale roke k skupnemu delu. Zborovanja nam vodijo č. g. Kos. V ustanovnem govoru so nam razložili važnost mladinske organizacije, in kako naj složno delujemo med seboj. Izvolile smo si sledeči odbor: Predsednica Kristina Karba, podpredsednica Rozika Kotnik, tajnica Zalika Babič, knjižničarka Lizika Bratuša in Tončka Čuješ, blagajničarka Viktorija Ribič, odbornica Micka Šrajnar. Pri prvem poučnem zborovanju nas je v prisrčnih besedah nagovorila vrla predsednica Kristina Karba. Jelika Vučko je deklarirala lepo pesem Oljki. Julka Novak nam je v svojem govoru razložila pomen ustanovitve dekliske zveze. Micka Karba nas je svarila pred pohujšljivim plesom.

Drugo poučno zborovanje smo imeli zadnjo nedeljo v majniku. Na vsporedu so bile sledeče govornice: Zalika Babič nas je spodbujala k trdni in živi sv. veri. Julka Kosi nas je svarila pred slabim branjem in nam priporočala pogosto sv. obhajilo in Puconja nam je opisala življenje device Orleanske.

Tretje poučno zborovanje smo imele 23. julija, pri katerem nas je prva govornica Julika Kosi vnela za Marijino čast in družbo. Šrajnar Micka nam je orisala pomen dekliske zveze in kako naj složno delujemo med seboj. Alojzija Šosterič je deklarirala dekl. budnico. Micka Karba je kazala ključ do prave sreče, nazadnje so nas č. g. svarili pred grdim napuhom in prevzetnostjo, nasprotno pa nam priporočali lepo ponižnost in vljudnost. Z naprej bomo imele redno zborovanje zadnjo nedeljo v mesecu. Torej mladenke, le krepko naprej, čim krepkeje delujemo, tem b. lj. sprevidimo, da še vse premalo storimo. Vas pa g. urednik prosimo, da mi včasih dovolite kakšni mali prostorček v Našem Domu, ker vam želimo večkrat poročati o naši dekl. zvezi, da slovenska javnost tudi nekaj izve o delovanju ljutomerskih deklet.

Priprosta mladenka.

Središče. Naša Dekliska zveza je imela 9. julija že desetkrat zborovanje v času svojega obstanka. Govorila je predsednica Micika Lončarič o najvažnejši točki, o sveti veri.

Pozdravil nas je tudi, naš središki rojak g. Prapotnik, mariborski orel. Ta pa zna govoriti tako lepo, da bi ga človek poslušal tako dolgo kakor nektanji puščavnih, rajsko ptico. Govoril je nad eno uro, povedal marsikaj zanimivega, ogledovali smo v njegovih besedah senčne strani slabih in neizobraženih ljudi. Ne vem, nekatera dekleta ga niso najbrž prav razumela, ko je rekel, da ima rajši enega fanta kakor sto deklet. Rekel je najbrž zato tako,

ker je uvidel, da so dekleta še malo toplja za dobro stvar, ker jih je bilo več, a fanti pa so še hladni, po večini čisto mrzli. Ne diši jim nič dobrega, najmanj pa še šolski prostori in mladinska organizacija. Če bi enkrat napovedali zborovalci, danes bomo pa vince in pivo točili in se bomo komot naredili, kupice in steklenice bodo ženkatale in keglišče bomo imeli na razpolago, a potem bi prišli. A zdaj, ko vsega tega ni, je tudi fantov mala četa. Dekleta, ta še se zdržijo, zato nič ne bote hude če g. Prapotniku za Vas ni. Njegov izraz je meril drugam. Rad bi videl pri zborovanju še toliko fantov, kakor je bilo deklet. Potem bi bilo res krasno zborovanje. To bi ga veselilo, delal je fantom korajžo, ponudil jim je svojo ljubezen, ko je rekel pri odhodu: najraje bi pri Vas ostal.

Zato mu bodi iskrena zahvala v imenu obeh zvez, dekliške in mladeniške. Da bi se le večkrat iz Maribora pokazal, in nam s seboj pripeljal tiste svoje brate orle, ki še jih mi nismo videli. V čast si bodedo šteli, če nas obiščejo bratje orli v svoji uniformi.

Veselimo se Vas, veselimo se pa tudi g. Prapotnika, če bode spet prišel, kakor nam je obljubil.

Bog in narod in sreča junaška drži nas skupaj. Saj bratje in sestre smo slovenske krvi! V slogi je moč. Zato pa:

Vesela ti mladina bodi,
ki up si naših boljših dni!
sovrag le naj za teboj hodi,
mu strla boš okove ti!

Govorniške vaje.

Telovadba.¹

Častito občinstvo! Vrlji tovariši! Prvikrat smo danes nastopili v javnosti petrški Orli. Kaj znamo, ste vsi videli. Kako ste nas z zanimanjem gledali! Saj pa je telovadba tudi lepa reč. Tri reči ljubimo posebno Orli: telovadbo, izobrazbo in delo za narod.

Pred vsem telovadimo. Po dvehkrat na teden pridemo skupaj ob določeni uri, da se učimo telovadbe.

Pa boste rekli: Prazno delo ta telovadba! O ne, ni prazno delo. Ako hočemo enkrat kot možje kaj doseči, kaj veljati, potrebujemo čvrstega, zdravega telesa, ki lahko kaj pretrpi in prenese. Po redni telovadbi pa se telo in njegove mišice silno okrepijo. Ali ni lepo, če se zna fant prav sukati, lepo obnašati tudi pri hoji? In če pride k vojakom, kako mu prav pridejo v telovadbi izurjeni udje. Kmalu napreduje. Vsak mladenič, ki služi vojake, je kaj hvaležen, če je prej bil Orel. Težke vaje zanj niso težava.

Pa to ni edina prednost telovadbe. Orli moramo redno in ob določeni uri priti v telovadnico in biti pokorni vaditelju. Prav pri telovadbi se učimo reda in pokorščine, dveh jako potrebnih čednosti. Marsikje se fantje sovražijo, mi Orli pa se ljubimo med seboj in gojimo pravo prijateljstvo.

Telovadba nam torej ne koristi samo na telesu, temveč tudi na duši. Marsikdaj se mora Orel premagati, ko gre v grdem vremenu k telovadbi, ko mora biti pokoren predstojnikom, kakor pri vojaki, ko mora veliko paziti pri telovadbi, da postane spreten telovadec. Tako Orel krepi in utrjuje svojo voljo, ki postane močna, neupogljiva. Zato Orel s svojo krepko voljo lažje premaguje razne strasti in postane trezen, čil in vesel mladenič, ki ljubi delo, ki

se vnema za vse dobro in se trudi, da bi mogel enkrat kot mož prav veliko koristiti sv. katoliški cerkvi in naši dragi slovenski domovini.

Jasno je, da telovadba ni prazna reč. Gojili so jo in jo gojijo vsi izobraženi narodi, zato se za njo vnehamo tudi Slovenci. Naša orlovska organizacija že šteje nad 3000 telovadcev po Slovenskem združenih že v več kot 140 odsekih. Število hitro narašča.

Mi tukajšnji mladeniči smo ponosni, da smo člani te velike katoliško-slovenske organizacije. Na podlagi katoliške vere, njenih načel in njenih zapovedi hočemo delati za lastno srečo in za narodno srečo, ne pa kakor liberalni slovenski telovadci Sokoli, ki se trudijo uničiti vse, kar je med našim narodom vernega, katoliškega.

Na pravi poti smo — tega smo sami veseli — tega bодete veseli tudi naši ljubi starši, bratje in sestre. Naj vedno raste naša četa tudi pri nas! Vsi ki še niste naši, pristopite! Na zdar!

Govor pri ustanovitvi Dekliške zveze v Marenbergu.

(Govorila Terezija Kolar.)

Drage mladenke! Lansko leto smo si ustanovile Marijino družbo, ki nas v vsakomešnem nauku navdušuje in vnema za ljubezen do naše najboljšje matere Marije, nas bratovsko svari pred nevarnostmi našega zveličanja, ter nas uči delati in skrbeti za naše dušne zadeve. Hvala Bogu! Že je precej lepo število se nas zbralo v tej za nas mlade ljudi prekristni družbi. Vsem kličem: Ostanimo zveste Mariji, držimo se pravil naše družbe in vstrajajmo do konca! Kajti le kdor bo do konca stanoviten, ta bo prejel krono. Vse tiste pa, ki so še sposobne za Marijino družbo vabim: Pridružite se nam!

¹ Govor v zadnji številki N. D. bi moral imeti naslov »Orlovska izobrazba«, a po pomoti se je zamenjal rokopolis.

Še ni leto, in z radostjo in veseljem moram govoriti, si ustanavljamo danes dekliško zvezo. Z veseljem sem pričakovala tega trenutka, da se tudi v našem v verskem in narodnem oziru zanemarjenem in zapuščenem Marenbergu ustanovi Dekl. zveza. Mladenke! Današnji dan je za nas zelo važen dan, današnji dan nam bo prinesel veliko koristi, ako same hočemo. Dekliška zveza ima namen združiti žensko mladino ene župnije ali enega okraja, kjer se združene s svojim sodelovanjem pod vodstvom izvoljenega odbora ali duhovnega voditelja navdušujejo posebno za tri, za vsakega kristjana in Slovenca drage svetinje: za vero, narodnost in izobrazbo.

Najprej smo me krščanske mladenke. Kot takim nam mora biti sv. vera najdražji zaklad, katerega moramo ohraniti, zagovarjati in braniti posebno še v naši župniji, ker gotovi ljudje trosijo krive verske nauke med nas. Tudi moramo javno kazati, da smo res katoliške mladenke. Ne smemo se sramovati prejemanja sv. zakramentov, udeležbe procesij in drugih pobožnih cerkvenih slavnostij, kar je tudi dolžnost vsakega katoliškega kristjana.

Me smo slovenske mladenke! Slovenski jezik moramo spoštovati in ljubiti, nikdar se ga sramovati pred zlobnim tujcem. V tem oziru je pri nas najbolj žalostno, ker v šoli ne slišimo nikdar pouka v svojem maternem jeziku, da niti molitve ne smemo opravljati v svojem jeziku.

Predrage mladenke! Me smo v narodnem oziru jako zanemarjene, Dekliška zveza nas bo zopet navdušila za slovenski jezik, dokler ne pridejo za nas boljši časi v narodnem oziru.

Prava katoliška slovenska mladenka hrepeni po izobrazbi. Slovenci smo zelo nadarjeni narod. O slovenski mladenki nikakor ne veljaj narodni pregovor: »dolgi lasje, kratka pamet.« Ne, tudi slovenska mladenka se lahko dosti nauči, se lahko dobro izobrazbi. Pa menda mislite in boste rekly: kaj izobrazba? Kaj se še naj zopet učim, čemu pa mi bo vse to? Komaj sem že pričakovala tega trenutka, da izstopim iz šole, sedaj pa se naj zopet učim?

Saj vsi ja ne moremo biti učeni in študirani. Kaj jaz potrebujem izobrazbe? Povem pa vam: »Človeku je treba vednega učenja, več kdo zna, več velja, naj bo kmet ali gospod.«

Dekliška zveza ima namen nas učiti: Kdor se hoče kaj naučiti, se mora truditi. Me bomo morale prosti nedeljski čas porabiti za učenje in se enkrat na mesec potruditi k skupnemu shodu. Kakšen dobiček pa imam od tega me vprašaj, da naj pridem k vsakomesečnemu sestanku dekl. zveze? Bolje je, da prosti nedeljski čas porabim zato, da si odpočijem. Pa navadno dekleta ne porabijo prostega nedeljskega časa za počitek, ampak se vlačijo po krčmah in plesih. Če se hočeš pa takim pridružiti, te pa vprašam jaz: kakšen dobiček pa boš imela od tega? Praviš k večjemu se še oženim, in potem bom pa gospodinja, kje naj mi pa potem bo izobrazba? Povem Vam pa, da je velik razloček med gospodinjo in med izobrazeno gospodinjo. Kjer je izobrazena gospodinja, tam je tudi hišni red, je snaga pri hiši, pravilna kuhinja itd. Ni prepira in sovraštva, ni nemira in nereda. Dobra gospodinja mora biti odločna in resna, imeti mora prijazno lice do vsakega bodisi tujec ali domačin. Biti mora radodarna, pa nikdar zapravljiva, tudi skopa gospodinja ne bo našla nikdar hvale.

Ako pa hoče mladenka vse to doseči, se mora vaditi in privaditi k temu že kot mladenka. Biti mora vedno in povsod zgljedna, saj dekle nepošteno je vir vsega hudega, kamor koli pride. V tem oziru je nam jako na roko dekl. zveza. Zatorej pa draga dekleta, pristopite mnogoštevilno, da, vse k dekliški zvezi in združimo se složno v njej in nadaljujmo svojo izobrazbo. Izobrazbe nam je vsem veliko potreba. Delajmo dokler smo še mlade zakaj, iz mladosti se sklepa starost. Ako pa bomo mladostni čas dobro porabile nam ne bode nikoli žal. Resničen je pregovor ki pravi:

Srečna mladost, zlata starost.

Nesrečna mladost, blatna starost.

Drobtinice.

Posavje. Vinjeta »Posavje« nam označuje v kratkem štajerske kraje ob Savi. Glavni del slike predstavlja našo tolikanj opevano Savo, ob njenem obrežju pa deklye s plunko v roki — znak narodne pesmi, ki še zelo cvete ravno ob Savi. Kot okrasek služi vinjeti znak ru-

darstva (svetilka, kladivo). Tudi vinska trta rodi ob Savi prav dobro kapljico, zaradi tega je dobila prostor v zgornjih kotih. V podnožju vinjete pa vidimo dve vesli, harpuno in ribo, znaki ribarstva.

Posavje.

